

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE

- lyst til at gøre en forskel

Tilladelse til udvidelse af kvægbrug

Ullitshøjvej 141
9640 Farsø

Tilladelsesdato:
20.05.2016

Indholdsfortegnelse

Afgørelse	3
Tilladelsen omfatter	3
Vurdering.....	3
Vilkår.....	4
Generelle forhold	4
Anlæg og husdyrproduktion	4
Arealer.....	4
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	6
Generelle forhold	6
Anlæg og husdyrproduktion	6
Arealer.....	11
Konklusion.....	13
Øvrige oplysninger	13
Andre tilladelser.....	13
Høring.....	13
Tilsynsmyndighed.....	13
Klage og søgsmål.....	13
Underretning.....	14
Bilag 1 Oversigt over anlæg, naboer og natur	
Bilag 2 Oversigt over arealer	
Bilag 3 Ansøgningsmateriale; § 10-ansøgning, tekstbilag, it-skema 84.990 vers. 2 og it-skema 86.518 vers. 1 (ikke vedlagt, kan rekvireres)	

Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed tilladelse efter § 10 i husdyrbrugloven¹ til at udvide og ændre besætningen på husdyrbruget på Ullitshøjvej 141, 9640 Farsø, matr. nr. 27a, 17k og 2b Ullits By, Ullits. Tilladelsen meddeles til staldanlæggets ejer Kurt Friis Jørgensen, CVR-nr. 81443513. Arealerne og dyrene ejes af Klaus Friis Jørgensen, CVR-nr. 35657574, og CHR-nr. 32863.

Der meddeles samtidig dispensation fra husdyrbruglovens § 8, for afstandskravet til skellet mellem matrikel 2b Ullits By, Ullits og 17k Ullits By, Ullits. Afstandskravet er 30 meter afstanden bliver 5 meter.

Tilladelsen omfatter

Tilladelsen omfatter en udvidelse og ændring af dyreholdet til 292 tyre (220-440 kg, 75 dyreenheder, DE), opførelse af en ny stald samt tilladelse til anvendelse af husdyrbrugets udbringningsarealer.

Tilladelsen er givet på de vilkår, som er beskrevet på næste side.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne tilladelse.

Vurdering

Vi har gennemgået, vurderet og fundet ansøgningsmaterialet tilfredsstillende i forhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3².

Det er vores vurdering, at udvidelsen og ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, når anførte vilkår overholdes.

Vi vurderer således, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Vi vurderer desuden, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som uden for Natura 2000 områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderer vi derfor, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter. Endeligt vurderer vi, at staldanlægget lever op til BAT.

Hvis forudsætningerne for afgørelsen ændres, skal vi behandle sagen igen.

Vesthimmerlands Kommune
D. 20-05-2016

Lene Louise Buur
Biolog

Tilladelsen er gældende fra d. 20-05-2016
Klagefristen udløber d. 17-06-2016

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lovebekendtgørelse nr. 868 03-07-2015 (husdyrbrugloven)

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1318 af 26-11-2015 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Vilkår

Generelle forhold

1. Tilladelsen bortfalder, hvis projektet ikke er påbegyndt inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse.

Anlæg og husdyrproduktion

2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet i skemaet nedenfor:
- 3.

Dyr, vægt/alder/ydelse	Staldtype	Antal	DE
Ungtyre, st.r. (6 mdr. - slagtning 440 kg)	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	292	75,0

4. Den nye stald må maksimalt være 8,5 meter høj.
5. Den nye stald skal etableres i kote 9,5 +/-1 meter (samme kote som maskinhuset og gyllebeholderen)
6. Efter etablering af stalden, skal arealet vest for stalden etableres som en afrundet bakke, med en hældning på maksimalt 1:2. Der skal etableres plantedække (som minimum græs) på skråningen.
7. Skellet mellem matrikel 2b og 17k Ullits By, Ullits skal flyttes, så der bliver minimum 5 meter fra den nye stald til skel. Dette skal håndteres af en landinspektør. Alternativt skal der ske en sammatrikulering af de to ejendomme Ullitshøjvej 126 og 141.
8. Den nye stald skal indrettes som en dybstrøelsesstald med lang ædeplads med spaltegulv, kanal og linespil.
9. Skraberer i kanalerne under spaltegulvet skal lede gødning og urin væk fra kanalen hver 8. time. Skraberer skal være forsynet med en timer.
10. I stalden skal der strøs halm eller andet tørstof, der sikrer, at dybstrøelsen altid er tør i overfladen.
11. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen. Bekæmpelsen skal som minimum ske i overensstemmelse med de retningslinjer, der er fastsat herom fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Arealer

12. På husdyrbrugets udbringningsarealer må der udbringes en gødningsmængde på maksimalt 1,61 DE/ha.
13. I sædskiftet skal der indgå 6 % ekstra efterafgrøder (beregnet ud fra efterafgrødegrundarealet) ud over det til enhver tid lovpligtige krav (pt. 14 %).

14. Arealer, der ligger indenfor 100 meter af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-området ved Lerkenfeld Å (se bilag 2b, areal 1-0, 13-0, 13-1, 13-3, 14-0, 16-0, 33-0 og 100-1), må kun tilføres fast husdyrgødning, hvis det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Arealerne må fortsat tilføres gylle.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Tilladelsen er baseret på besvarelsen i ansøgningen, som er vist i nedenstående skema og kommunens vurderinger af projektet.

Miljø, natur, landskab og naboforhold		Ja	Nej
1	Overholder stalde, gødningsopbevaringsanlæg o. lign. afstandskravene til vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse og naboskel?		X
2	Ligger anlægget mere end 300 meter fra eksisterende og fremtidige byzoner og sommerhusområder, lokalplanlagte områder i landzone og samlet bebyggelse?		X
3	Ligger anlægget mere end 300 m fra beskyttede naturtyper?		X
4	Ligger udbringningsarealerne uden for arealer med et direkte fald på 12 ⁰ eller mere ned til søer og vandløb?		X
5	Ligger anlægget uden for registrerede og udpegede lavbundsarealer?	X	
6	Ligger udbringningsarealerne uden for nitratklasserne II og III?		X
7	Ligger udspretningsarealerne uden for lavbundsarealer og drænedede lerjorde med P-tal over 6, der afvander til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor?		X
8	Ligger udbringningsarealerne uden for nitratfølsomme indvindingsområder?	X	
9	Ligger husdyrbruget uden for fredede områder, Natura 2000-områder eller beskyttede naturarealer?	X	
10	Ligger nye anlæg og udvidelser af eksisterende anlæg uden for områder med landskabelig værdi eller værdifulde kulturmiljøer?		X

Generelle forhold

Det ansøgte projektet skal være igangsat indenfor 2 år efter, der er meddelt tilladelse. Det betyder, at der skal være indhentet en byggetilladelse og byggeriet skal være igangsat med udgravning indenfor 2 år.

Anlæg og husdyrproduktion

Husdyrproduktion

På Ullitshøjvej 141, 9640 Farsø har der siden 1987 været en produktionstilladelse til 32 malkekøer og 42 opdræt (stor race), i alt 62 DE. Produktionstilladelsen ændres og øges nu til 292 ungtyre (stor race), i alt 75 DE.

Husdyrbrugets maksimalt tilladte dyrehold er angivet i vilkår nr. 2. Det er antal dyr i besætningen/ antal producerede dyr og ikke antal dyreenheder, der angiver den maksimale grænse for dyreholdet. Efterfølgende ændringer til husdyrbekendtgørelsen³ mht. beregningen af dyreenheder ændrer således ikke på det godkendte dyrehold.

³ Bekendtgørelse nr. 1318 af 29-11-2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Staldanlæg

Den ansøgte udvidelse af dyreholdet skal ske ved en udvidelse af staldanlægget, i en ny stald. Den ansøgte stald har målene 20*54 meter, en taghældning på 25 grader og en totalhøjde på 8,5 meter. Vi anser udvidelsen af anlægget som erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, da den ansøgte stald har en landbrugsmæssig anvendelse, og produktionen vil indgå som et led i husdyrbrugets jordbrugsmæssige udnyttelse. Vi vurderer desuden, at den ansøgte stald ikke har industriel karakter.

Planforhold og landskab (spørgsmål 5, 9 og 10)

Ejendommen ligger i landzonen, i udkanten af landsbyen Gl. Ullits 1,5 km syd for byen Ullits.

Det eksisterende staldanlæg består af gyllebeholder fra 1992 (sidst kontrolleret i 2013) og ældre stalde, som nu tages ud af drift. Ejendommen består desuden af et nyere maskinhus samt et stuehus. Stuehuset og det ældre staldanlæg (ejendommens oprindelige bygningsmasse) ligger syd for Ullitshøjvej og indenfor afgrænsningen af Gl. Ullits. Maskinhuset og gyllebeholderen ligger i det åbne land, nord for Ullitshøjvej.

Den nye stald ønskes placeret ca. 15 meter vest for maskinhuset og ca. 25 meter nordvest for gyllebeholderen. Se staldens placering på bilag 1. Forholdet mellem eksisterende (maskinhus og gyllebeholder) og nyt byggeri (ny stald) vil være ca. 1:1⁴. Da gyllebeholderens og maskinhusets placering tidligere er accepteret⁵, vurderer vi, at den nye stald placeres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygningsmasse⁶.

Placeringen af stalden umiddelbart vest for maskinhuset kræver terrænregulering, så der kan skabes et jævnt byggefelt. Gyllebeholderen og maskinhuset ligger i et område, hvor terrænet stiger i stort set alle retninger. De eksisterende bygninger er derfor meget lidt synlige i landskabet⁷. For at sikre, at den nye stald ikke vil dominere det omgivende landskab, og at den vil harmonere med det eksisterende byggeri, har vi sat vilkår om, at stalden placeres i samme kote som gyllebeholderen og maskinhuset (kote 9,5 +/-1 meter). Vi vurderer, at det er muligt, at udføre den lokale terrænregulering omkring staldbygningen, uden det slører landskabets former urimeligt meget. Overgangen til det omgivende landskab sikres med vilkår om, at arealet vest for stalden skal etableres som en afrundet, plantedækket bakke.

Det ansøgte anlæg ligger udenfor beskyttede natur- og lavbundsområder, fredninger, skov- sø-, å-, strand- og kystbeskyttelseslinje, værdifulde kulturmiljøer og der ligger ikke fortidsminder, jord- eller stendiger i umiddelbar nærhed af anlægget. Den ansøgte placering er dog omfattet af både kystnærhedszone A, kirkebyggelinje, et geologisk værdifuldt område, et naturområde samt et område med særlig landskabelig værdi. 12 meter vest for maskinhallen er der desuden et fredet område ved Ullits Kirke, og 30 meter syd for de eksisterende staldbygninger og stuehuset ligger der et naturområde ved Lerkenfeld Å, der er både fredet samt nationalt og internationalt beskyttet.

Kystnærhedszone A skal som hovedregel friholdes for byudvikling, større tekniske anlæg, ferie- og fritidsanlæg, råstofindvinding mv., som ikke er afhængige af kystnærhed⁸. Da udvidelsen af anlægget ikke falder ind under disse kategorier, strider byggeriet ikke umiddelbart med

⁴ Eksisterende bygningsmasse: 1.197 m², ny byggemasse: 1.080 m²

⁵ Tilladelse efter planlovens §§ 35 og 36 stk. 2 af 19-12-2013

⁶ NMK-132-00592 af 27.04.2012

⁷ Besigtigelse af ejendommen 14-04-2016

⁸ Kommuneplan 2009 for Vesthimmerlands Kommune

kommuneplanens retningslinjer. Endeligt placeres stalden så langt inde i landet og så lavt i terrænet, at den ikke vil begrænse udsynet til - eller indsynet fra - kysten.

Indenfor kirkebyggelinjen (en zone i en radius af 300 m fra kirkebygningen) må der ikke opføres bebyggelse med en højde over 8,5 meter⁶. Da stalden opføres i en højde på 8,5 meter, og da den placeres vest for maskinhuset og lavt i terrænet, vurderer vi, at den ikke vil sløre kirkens synlighed eller dominere kirkens omgivelser. Højden på byggeriet fastholdes med vilkår.

Geologisk værdifulde områder skal friholdes for byggeri, tekniske anlæg, skovtilplantning, råstofindvinding, kystsikring eller andet, der vil medføre, at mulighederne for at kunne erkende den geologiske dannelse, der er grundlaget for udpegningen, sløres eller forsvinder. Vi vurderer, at staldens størrelse er så begrænset og placeringen så hensigtsmæssig, at den ikke vil forringe de landskabelige værdier i området.

Områder med særlig landskabelig værdi skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet. Vi vurderer, at det er taget hensyn til landskabet ved placeringen og udformningen af den nye stald.

I naturområder skal arealinddragelse til byudvikling og rekreative anlæg gennemføres på en sådan måde, at der tages hensyn til naturinteresserne. Da udvidelsen af anlægget ikke falder ind under disse kategorier, strider byggeriet ikke med kommuneplanens retningslinjer.

Vi vurderer samlet set, at stalden med den ansøgte placering og udformning vil få en så begrænset indvirkning på de natur- miljø og landskabelige værdier i området som muligt. Vi vurderer desuden, at den ansøgte placering er den mest hensigtsmæssige i forhold til ejendommens drift og det øvrige anlæg. Endeligt vurderer vi, at der ikke er alternative placeringer på ejendommen, som vil påvirke omgivelserne i en mindre grad.

Afstandskrav (spørgsmål 1 og 2)

Hele anlægget overholder husdyrbruglovens generelle afstandskrav⁹ til - og det ligger mere end 300 meter¹⁰ fra - byzone, sommerhusområder og lokalplanlagte områder i landzonen. Der er dog mindre end 300 meter til en ikke-landbrugspligtig beboelsesbygning i Gl. Ullits (samlet bebyggelse) – se vurderingen af dette i afsnittet om gener nedenfor.

Den nye stald overholder desuden alle husdyrbruglovens afstandskrav til følsomme recipienter¹¹ undtagen afstandskravet til naboskel. Afstandskravet på 30 meter er ikke overholdt, idet den nye stald ønskes opført hen over skellet mellem matrikel 2b Ullits By, Ullits (Ullitshøjvej 141) og matrikel 17k Ullits By, Ullits (Ullitshøjvej 126). Kommunen vil ikke kunne tillade en placering hen over skel i forbindelse med byggesagsbehandlingen af projektet. Der skal derfor ske en sammatrikulering af de to ejendomme eller skellet skal flyttes. Dette skal håndteres af en landinspektør. Kurt og Klaus Friis Jørgensen har planlagt at flytte skellet. Skellet placeres minimum 5 meter fra de nye bygninger, så afstanden ikke strider mod bygge-loven eller brandsikkerhedshensyn. Kommunen vurderer på den baggrund, at placeringen i forhold til naboskel ikke vil volde problemer, og vi meddeler dispensation fra husdyrbruglovens afstandskrav. Der er ikke foretaget nabohøring af denne afgørelse, idet forholdet er skønnet af

⁹ § 6 i husdyrbrugloven

¹⁰ § 20 i husdyrbrugloven

¹¹ §§ 7 og 8 i husdyrbrugloven

underordnet betydning¹². Der er således tale om en dispensation til Kurt og Klaus Friis Jørgensens egne ejendomme (hhv. Ullitshøjvej 141 og 126).

Bedst anvendelige teknologi (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som stadig er afvejet i forhold til økonomiske udgifter. I dette afsnit vi, om den nye stald lever op til BAT.

Stalden bliver indrettet med dybstrøelse og en lang ædeplads med spaltegulv. I kanalen under spaltegulvet installeres en skraber i linespil. Vi har sat vilkår om, at skraberens skal lede gødning og urin væk fra kanalen hver 8. time, og at overfladen på dybstrøelsen altid skal være tør, da det sikrer den optimale ammoniakreducerende effekt.

Miljøstyrelsen har ikke fastlagt BAT-emissionsgrænseværdier for ungtyre, men de har beskrevet forskellige dybstrøelsessystemer for malkekvæg. Dybstrøelsessystemer anvendes af hensyn til dyrevelfærd. Men da ammoniaktabet fra driftsformer med håndtering af dybstrøelse generelt er højere end fra driftsformer med håndtering af gylle, vurderer Miljøstyrelsen, at det er BAT for nye dybstrøelsesstalde, når dybstrøelsen begrænses til lejearealet, og der er et BAT-gyllesystem ved ædepladsen¹³. Vi vurderer, at spaltegulvet med linespil og skraber er et tidssvarende staldsystem. Det er muligt at reducere ammoniakfordampningen fra gulvsystemet yderligere ved at sætte en skraber på gulvet. Vi vurderer dog, at dette ikke er hverken praktisk eller rentabelt i det ansøgte projekt. Så med vilkår om hyppigheden af skrabningerne og en tør dybstrøelse, vurderer vi, at det valgte staldsystem lever op til BAT.

Gener (spørgsmål 2)

Anlægget ligger mindre end 300 meter fra beboelser i Gl. Ullits (samlet bebyggelse). Vi har derfor vurderet behovet for at begrænse risikoen for væsentlige gener for beboerne i Gl. Ullits. De typiske gener fra et kvægbrug er lugt, transport, støj, støv, lys og skadedyr.

For at vurdere omfanget af lugtgenerne fra stalden efter produktionsomlægningen er der lavet beregninger i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne bruges til at vurdere, om kvægbruget overholder husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt. I beskyttelsesniveauet er der fastsat forskellige lugtgeneniveauer til samlet bebyggelse (som Gl. Ullits, 7 OU_E/m³) samt enkelt bebyggelse i landzonen (15 OU_E/m³). Beregningerne ses i nedenstående tabel:

	By/adresse	Afstandskrav (m)	Vægtet afstand fra anlægget (m)	Afstandskravet overholdt
Samlet bebyggelse ¹⁴	Gl. Ullits ved Ullitshøjvej 106	78	303	ja
Enkelt bolig ¹⁵	Ullitshøjvej 122	44	131	ja

¹² § 56 stk. 2 i husdyrbrugloven

¹³ Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg udenfor gyllesystemer, februar 2012.

¹⁴ I forhold til samlet bebyggelse skal genekriteriet overholdes i forhold til de beboelsesbygninger, som kan udløse den samlede bebyggelse. Dvs. de beboelsesbygninger, hvor der indenfor en afstand af 200 meter ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke. Det kan derimod godt være, at visse af disse 6 andre ejendomme, som derved indgår i en samlet bebyggelse, ikke med sig selv som centrum kan danne en samlet bebyggelse. Disse vil ikke være omfattet af genekriteriet.

¹⁵ Nærmeste beboelsesejendom uden landbrugspligt, og som ikke ejes af driftsherren

Lugtgener-afstandskravet til nærmeste nabo og til samlet bebyggelse/Gl. Ullits er begge overholdt med en god margin. Vi vurderer derfor, at der ikke er naboer, der vil opleve væsentlige lugtgener fra husdyrbrugets dyrehold.

Anlæggets til- og frakørselsveje er fornuftigt placeret i forhold til naboer og trafik. Der forventes en mindre stigning i antallet af transporter af foder, gylle og dyr til og fra anlægget. Transporterne vil være jævnt fordelt over hele året. Vi vurderer, at transporterne ikke vil give anledning til væsentlige gener for hverken naboer eller trafik.

Der er sat vilkår om, at der skal ske fluebekæmpelse i overensstemmelse med Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer. Da der samtidig er vilkår, der sikrer en tør overflade på dybstrøelsen, vurderes det, at fluegenerne fra husdyrbruget kan holdes på et acceptabelt niveau.

Da der er mere end 100 meter til nærmestes nabo, og da anlægget ligger lavt i terrænet, vurderer vi, at hverken lys, støv eller støj fra anlægget vil give anledning til væsentlige gener for naboerne.

Forurening (spørgsmål 3 og 9)

Anlægget ligger mindre end 300 meter fra en eng, der ligger i et fredet, nationalt og internationalt beskyttet naturområde syd for ejendommen. Vi har derfor vurderet behovet for at begrænse risikoen for forurening af engen. De potentielle forureningskilder på et kvægbrug er ammoniak, husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer samt olie og andre hjælpestoffer.

Fordampning af ammoniak fra et husdyrbrug udgør en mulig trussel for næringsstoffølsomme naturtyper og arter, idet der kan ske en indirekte gødningstilførsel i form af ammoniakdeposition fra anlægget til nærliggende natur. I nedenstående tabel er listet de beskyttede naturområder, der ligger indenfor 300 meter af anlægget, og som muligvis kan blive påvirket af ammoniak fra driften (se desuden kortbilag 3).

Nærmeste natur-område	Natur beskyttelse	Afstand og retning fra anlæggets centrum	Baggrunds-belastning kg N/ha/år	Mer-deposition kg N/ha/år	Total deposition kg N/ha/år
Eng	§3 i NBL ¹⁶	120, SSØ	12,7	-3,5	0,4
Eng	§3 i NBL og habitatdirektivet ¹⁷	140 m, ØSØ	12,7	-0,3	0,6

Det nærmeste registrerede naturområde - en § 3 beskyttet eng - ligger 120 meter syd for centrum af anlægget. § 3-beskyttelsen betyder, at engen skal beskyttes mod tilstandsændringer. Lidt længere mod syd og øst indgår engen tillige som en del af habitatområde nr. 30. Udpegningen af habitatområdet betyder, at der ikke må ske en forringelse af engens naturtilstand og udbredelse, som konsekvens af de godkendelser kommunen udsteder.

Da ejendommens produktion flyttes længere væk fra engen, vil ammoniakdepositionen til engen falde i forbindelse med projektet. Dertil kommer, at totaldepositionen af ammoniak fra anlægget til engen vil være begrænset til maksimalt 0,6 kg N/ha/år. Endeligt er eng en relativt robust/ikke-ammoniakfølsom naturtype. Vi vurderer derfor, at projektet ikke vil påvirke den beskyttede eng væsentligt.

¹⁶ Lov om naturbeskyttelse, lov nr. 933 af 24.09.2009

¹⁷ Direktiv 92/43/EØF af 21.05.1992

Kvægbruget ligger så langt fra nærmeste ammoniakfølsomme naturtype (en § 3 beskyttet mose, 470 meter sydvest for anlægget), at det ikke vil påvirke følsom natur med ammoniak - hverken udenfor eller indenfor Natura 2000-områder.

Kommunen har ikke kendskab til fredede, rødlistede eller internationalt beskyttede arter så nær anlægget (indenfor 300 meter), at de vil kunne blive påvirket af driften.

Vi vurderer, at der ikke er behov for at skærpe de gældende regler for håndtering og/eller opbevaring af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer samt olie og andre hjælpestoffer. Dette begrundes i følgende forhold;

- mængderne af husdyrgødning, spildevand, affald, olie og lign. øges ikke væsentligt i forbindelse med projektet
- der er ikke skrånende forhold eller andet, der giver en øget risiko for overfladeafstrømning fra anlægget til nærliggende natur.

Arealer

Til husdyrbruget hører et udbringningsareal på i alt 61,9 ha. Alle arealer ligger i Vesthimmerlands Kommune. Der udbringes husdyrgødning efter reglerne for 1,7 DE/ha på husdyrbrugets udbringningsarealer. Det ansøgte gødningsregnskab ses i skemaet herunder:

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Produceret kvæggylle	2556	443	29,9
Produceret dybstrøelse	4636	768	44,9
Tilført kvæggylle fra 3. mand	2075	369	25,0
I alt til rådighed	9267	1580	99,8

Søer og vandløb (spørgsmål 4)

Der er ingen af husdyrbrugets arealer, der skråner (hældning < 6 grader) ned til grøfter, vandløb, søer eller kysten. Derfor udgør overfladeafstrømning af næringsstoffer ikke en risiko mod overfladevand. Det er derfor vores samlede vurdering, at den ansøgte drift ikke vil påvirke vandløb eller søer væsentligt – hverken i eller udenfor Natura 2000-områder.

Nitrat til Limfjorden (spørgsmål 6)

Udbringningsarealerne afvander via mindre vandløb og grøfter til Lerkenfeld Å og Holmmarksbækken. Lerkenfeld Å og Holmmarksbækken afvander til Lovns Bredning i Limfjorden, der er udpeget som Natura 2000-område. Husdyrtrykket i oplandet til denne del af Limfjorden har været stigende siden 2007.

26 % af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 0 og 74 % ligger i nitratklasse 2. Arealerne i nitratklasse 0 har en høj kvælstofreduktion, mens reduktionen er relativt lav i nitratklasse 2. I forhold til reglerne i husdyrbrugloven betyder det, at udvaskningen fra arealerne samlet set ikke må overstige, hvad der svarer til udbringning husdyrgødning fra 1,2 DE/ha. Denne udvaskning overholdes ved, at der i sædskiftet fremover indgår 6 % ekstra efterafgrøder ud over det generelle krav, og at der udbringes maksimalt 1,61 DE husdyrgødning/ha. Dermed overholder den ansøgte drift husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kvælstof.

Kvælstofudvaskningen er beregnet til 58,0 kg N/ha i nudrift og 57,9 kg N/ha i ansøgt drift med 6 % ekstra efterafgrøder og 1,61 DE/ha (se it-skemaerne i bilagene). Tiltagene vil således neutralisere den potentielle merudledning af nitrat til Lovns Bredning som følge af det ansøgte projekt. Vi vurderer derfor, at projektet ikke vil modvirke opfyldelsen af bevaringsmålsætningen for området.

Fosfor til Limfjorden (spørgsmål 4 og 7)

Ifølge husdyrbruget betragtes Lovns Bredning som et område, der er overbelastet med fosfor. Her skal det derfor sikres, at udledning af fosfor fra arealerne ikke vil påvirke området væsentligt.

Langt de fleste af udbringningsarealerne ligger i et lavbundsområde, hvor den potentielle risiko for udledning af fosfor er mellem-høj. Arealerne er dog ikke drænede, og dermed forsvinder den potentielle risiko for øget udledning af fosfor. De øvrige arealer ligger i områder med sandjord på højbund. Dette er robuste jorde med en lav risiko for udledning af fosfor. Der er ikke skrånende udbringningsarealer eller andre forhold, der medfører øget risiko for udledning af fosfor. Vi vurderer derfor, at udledningen af fosfor fra husdyrbrugets arealer samlet set vil være lav, og at den ikke vil medføre væsentlig påvirkning af Lovns Bredning.

Endeligt vurderer vi, at udviklingen i udledning af kvælstof og fosfor fra dambrug, renseanlæg og andre virksomheder har været i nedadgående retning siden 2007. Vi vurderer derfor, at andre kilder til udledning af fosfor og kvælstof ikke vil ændre nævneværdigt på ovenstående vurderinger.

Nitrat til grundvand (spørgsmål 8)

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i følsomme indvindingsområder. Der er derfor ikke sat vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Natur (spørgsmål 9)

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, der er registreret som beskyttet natur, og vi vurderer, at alle arealerne tidligere har været dyrket og gødsket.

Der er dog flere af arealerne, der ligger indenfor fredningen og Natura 2000-udpegningen (habitat og fuglebeskyttelsesområde) ved Lerkenfeld Å. Og da udbringning af husdyrgødning på arealerne kan påvirke nærliggende natur, er dette vurderet nærmere.

Ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealer til naturområder er i udpræget grad et lokalt fænomen, og der vil sjældent være en påvirkning på afstande over 100 meter. Ved udbringning af kvæggylle vil der ikke være påvirkninger af nærliggende natur på over 1 kg N/ha, og når gyllen nedfældes, eller der udbringes forsuret gylle, vil påvirkningen sjældent overstige 0,2 kg N/ha. Ammoniakpåvirkningen ved udbringning af fast husdyrgødning indenfor 100 meter af arealerne vil derimod være over 1 kg N/ha, hvis der ikke sker en nedbringning af husdyrgødningen¹⁸.

I habitatområdet skal det sikres, at projektet ikke vil påvirke nærliggende natur. Vi har derfor sat vilkår til de arealer, der ligger indenfor 100 meter af ammoniakfølsom natur i form af overdrev, moser og heder. Det drejer sig om areal 1-0, 13-0, 13-1, 13-3, 14-0, 16-0, 33-0 og 100-1. Arealerne kan ses i bilag 2b. Disse arealer må kun tilføres fast husdyrgødning, hvis det

¹⁸ Bilag 10 til bufferzonerapporten, Miljøministeriet 2004

nedbringes hurtigst muligt/indenfor maksimalt 6 timer. Arealerne må fortsat tilføres gylle. Vi vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at opveje mertilførselen af husdyrgødning, så projektet ikke vil påvirke den nærliggende natur i området.

Bedst anvendelige teknologi (BAT)

I forbindelse med udbringning af husdyrgødningen på arealerne er der risiko for ammoniakfordampning og nitratudvaskning. Der findes dog en række teknikker, som er rettet mod at øge planternes udnyttelse af næringsstoffer. Disse teknikker er implementeret i gældende dansk lovgivning via husdyrgødningsbekendtgørelsen - bl.a. i form af harmonikrav samt regler for hvornår og hvordan husdyrgødningen må udbringes. Så da udbringningen skal følge gældende regler på området (og de skærpede krav på enkelte arealer i Natura 2000-området), vurderer vi, at udbringningen lever op til BAT.

Konklusion

Herudover har kommunen ikke bemærkninger til besvarelsen af de 10 spørgsmål. Vi vurderer, at udvidelsen ikke medfører væsentlig påvirkning af miljøet med de vilkår, der er stillet, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Vi vurderer desuden, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper og arter, herunder bilag IV-arter såvel i som uden for Natura 2000 område.

Øvrige oplysninger

Andre tilladelser

Denne tilladelse omhandler kun tilladelse efter miljølovgivningen. Anmeldelse og godkendelse efter f. eks. bygge­lovgivningen er ikke omfattet heraf.

Høring

Udkastet til tilladelsen har været i høring hos ansøger, naboer (ejere og lejere indenfor konsekvensområdet/150 meter af anlægget) m.fl. i perioden d. 21-04-2016 til d. 12-05-2016. Der er indkommet en bemærkning fra ansøger i forbindelse hermed, i form af en mindre ændring af højden af byggeriet fra 7,5 meter til 8,5 meter. Vilkår 4 er efterfølgende justeret. Der er ikke foretaget en høring af ændringen, da de 8,5 meter er indenfor det maksimale i forhold til kirken, og da vi vurderer, at ændringen ikke er af væsentlig betydning i forhold til det omgivende landskab. Afgørelsen er annonceret d. 20-05-2016. Udkastet og afgørelsen har været offentliggjort/annonceret på kommunens hjemmeside: www.vesthimmerland.dk/afgoerelser.

Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed på husdyrbruget. Kommunen har ret og pligt til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i tilladelsen overholdes.

Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter modtagelse. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal være skriftlig og indsendes via klageportalen. Borgere, virksomheder og organisationer, som skal anvende klageportalen, tilgår klageportalen via borger.dk eller virk.dk. Der er direkte link til disse steder via Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside nmkn.dk. Klagen skal være indsendt via klageportalen senest d. 17-06-2016.

Det kan være belagt med gebyr at klage. Reglerne om dette fremgår af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

Underretning

Ejer, ansøger og driftsansvarlig:

Kurt Friis Jørgensen

Ullitshøjvej 131, 9640 Farsø, kk-friis@hotmail.com

Kontaktperson og driftsansvarlig:

Klaus Friis Jørgensen

Ullitshøjvej 126, 9640 Farsø, klausfriis@live.dk

Konsulent:

Rune Hjortbak

ruh@agrinord.dk

Tilladelsen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til:

Sundhedsstyrelsen, Nordjylland

senord@sst.dk

Det Økologiske Råd

husdyr@ecocouncil.dk

Danmarks Fiskeriforening

mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforening

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening

dnvesthimmerland-sager@dn.dk

vesthimmerland@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund

post@sportsfiskerforbundet.dk,

jkm@sportsfiskerforbundet.dk,

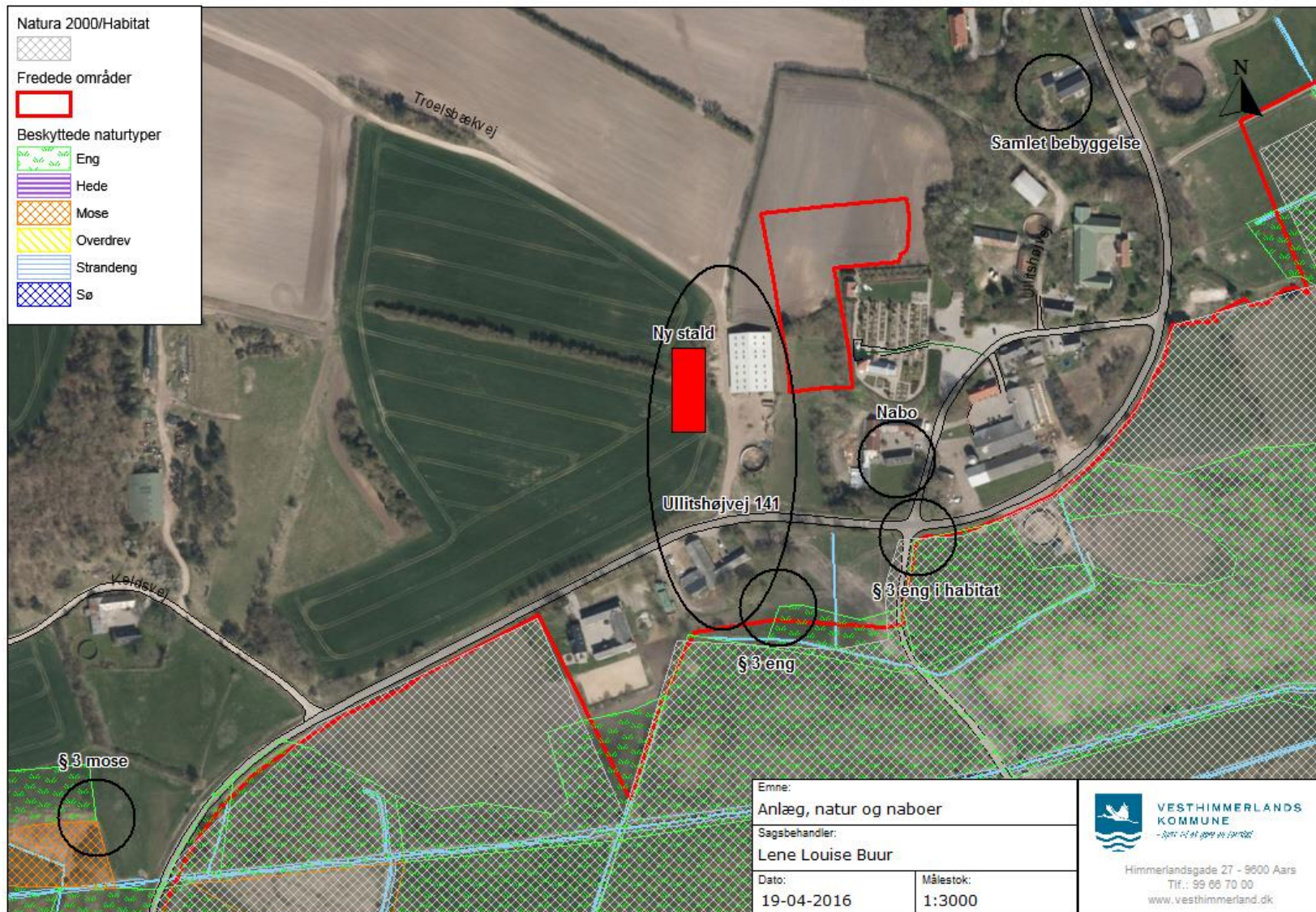
lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening

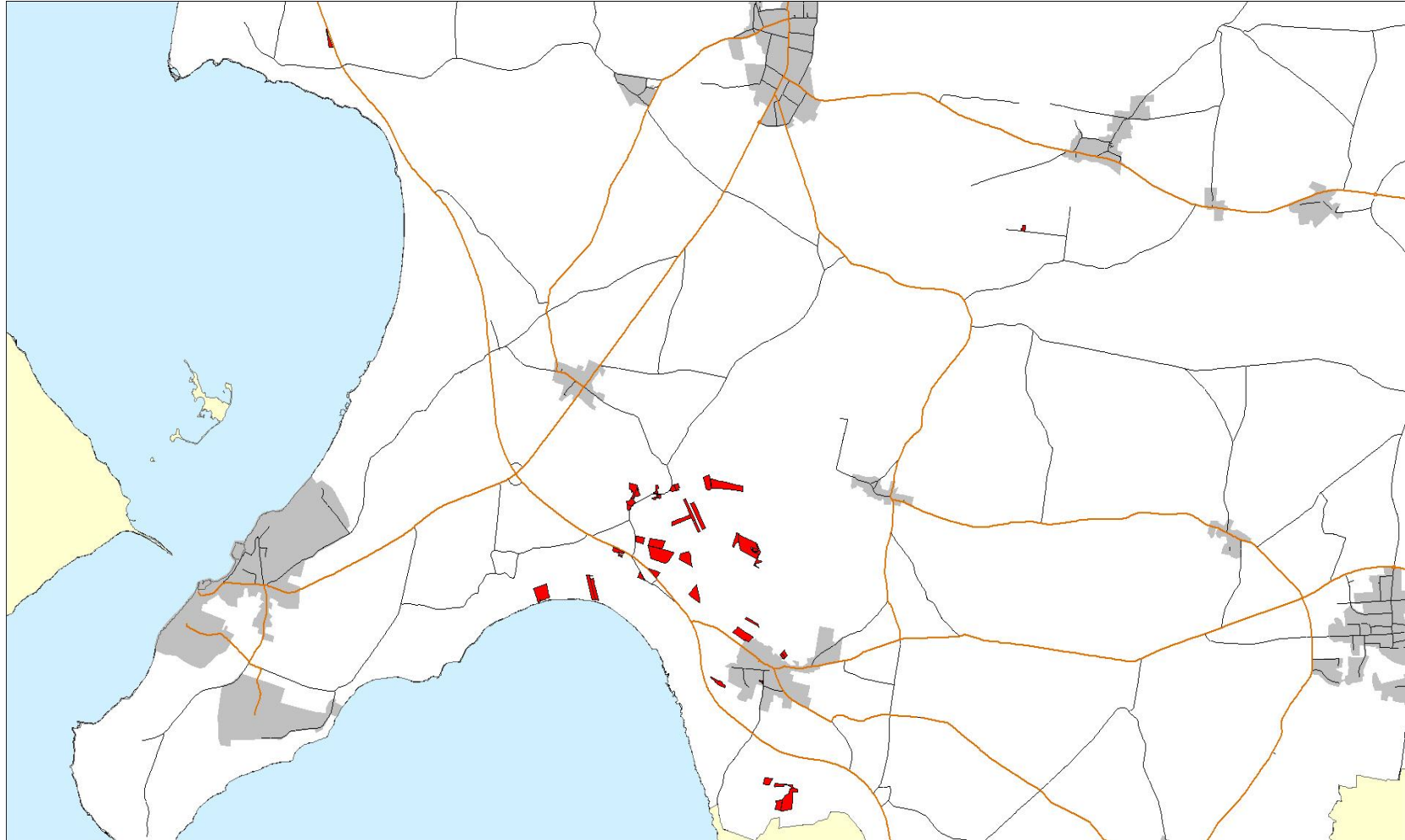
natur@dof.dk

vesthimmerland@dof.dk

Bilag 1
Anlæg, naboer og natur

Bilag 2a
Alle arealer

Bilag 2b
Arealer i Natura 2000

